

FALKENBERG

Socialförvaltningen
Tor Jacobsen, Mats Petersson

Beslutsförslag

2016-07-14

Yttrande Remiss –Ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga

Förslag till beslut

Socialnämndens ordförande föreslås besluta att

- 1 lämna förvaltningens förslag som yttrande till kommunstyrelsen från socialnämnden då nästa nämndsammanträde inte kan avvaktas
- 2 förklara paragrafen omedelbart justerad

Sammanfattning av ärendet

Falkenbergs kommun är en av remissinstanserna gällande promemorian *Ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och ungdomar*. Kommunstyrelseförvaltningen har överlämnats för yttrande från Socialnämnden och Barn- och Utbildningsnämnden. Remissens sista svarsdatum är den 24 augusti varför Kommunstyrelseförvaltningen önskar svar yttrandet senast den 2 augusti.

Sammanfattning av promemorian

I promemorians utgångspunkter fastslås att dagens system för ersättning till kommunerna för mottagandet av ensamkommande barn och unga inte är ändamålsenligt. Det lyfts fram att det är ett svåröverskådligt och administrativt betungande regelverk. I promemorian framläggs därför ett förslag som i större utsträckning än nuvarande system bygger på schablonersättningar. Som exempel på detta föreslås en schablonersättning om 52000 kronor per barn/ungdom för kostnader för transport socialtjänstens utrednings- och uppföljningskostnader, tolkkostnader samt kostnader för god man och andra relaterade kostnader.

Frågan gällande dygnersättning är den stora frågan i promemorian. Som ersättningssystemet ser ut idag så ges varje kommun som träffat en överenskommelse om mottagande av ensamkommande barn och ungdomar en årlig ersättning om 500 000 kronor. Denna summa föreslås även fortsättningsvis betalas ut (men nu till samtliga kommuner).

Kommunerna ersätts enligt det nuvarande systemet med 1600 kronor per dygn per överenskommen plats samt ytterligare 300 kronor/dygn för platser som är belagda. För barn och ungdomar som mottagits utöver överenskommelsen kan kommunen också få 1900 kronor per dygn alternativt för barn/ungdomar på familjehem den faktiska kostnaden. Även för LVU-placerade ungdomar har den faktiska kostnaden utgått. För ungdomar placerade på stödboende utgår 1000 kronor/dygn.

Enligt det i promemorian presenterade förslaget skulle den nya ersättningen för ensamkommande barn (under 18 år) som är asylsökande eller har uppehållstillstånd vara 1350 kronor/dygn. För ensamkommande unga (18-21 år) med uppehållstillstånd föreslås ersättningen vara 750 kronor/dygn. Asylsökande unga över 18 år förväntas överföras till Migrationsverket. För barn och ungdomar placerade enligt LVU (eller som har motsvarande problematik men där placering kan ske enligt SoL) föreslås kommunen ersättas med faktisk kostnad. Det nya ersättningsystemet bör enligt förslaget träda ikraft den 1 januari 2017.

Att den föreslagna schablonen är lägre än nuvarande ersättning motiveras med att det bedöms att en förhållandevis stor andel av de under 18 år skall kunna bo genom familjehemsplacering eller i stödboende och att det bland de över 18 år ska finnas ett stort antal som klarar stödboende alternativt boende utan placering av socialtjänsten.

Yttrande

Socialförvaltningen önskar lämna synpunkter kring tre frågor som aktualiseras av promemorians förslag: Tidpunkt för införandet utifrån ingångna avtal, tidpunkt för införandet utifrån rättsäkerhet samt schablonersättningens storlek.

Tidpunkt för införandet utifrån ingångna avtal

Ett omfattande och ambitiöst arbete har gjorts i kommuner för att möta en i många stycken exceptionell situation med det höga antal ensamkommande barn och ungdomar som kom under 2015. Med stor tidspress och med ett dåligt förhandlingsläge har avtal skrivits med externa HVB-hem. I många fall har det rört sig om nystartade verksamheter där krav har funnits från HVB-hemmen om att avtalen skall vara av viss längd (till exempel minst två år). Ersättningar till HVB-hemmen har förhandlats fram i tron att den statliga ersättningen skall lämnas oförändrad. Detta innebär att kommuner är uppbundna i långa avtal till en hög dygnskostnad. För Falkenbergs del skulle den föreslagna förändringen betyda ett underskott om minst sex miljoner kronor under 2017. En del avtal gäller även en bit in på 2018.

Förslag: Kommuner bör erhålla ersättning för faktiska kostnader under uppsägningstid/avtalsperiod för ingångna avtal med externa aktörer.

Tidpunkt för införandet utifrån rättsäkerhet

Förslaget innebär en markant förändring i storleken på den ersättning som utgår per dygn. Schablonen beräknas utifrån att en stor andel av barnen och de unga ska klara av boende antingen genom stödboende eller genom boende utan placering från socialtjänsten. Det behöver i varje enskilt fall göras en individuell bedömning om vilken boendeform som är mest lämpad utifrån den enskildes resurser och stödbehov. Ny verksamhet i form av stödboende behöver skapas. Bedömningen är att det finns en uppenbar risk att tidspressen gör att beslut fattas på otillräckliga beslutsunderlag och att den enskildes rättsäkerhet försämras. Tidpunkten för införandet bör av detta skäl ligga längre fram än den 1 januari 2017.

Förslag: Tidpunkt för införande av nya schablonersättningar bör ske som tidigast juli 2018.

Schablonersättningens storlek

Schablonen beräknas utifrån att en stor andel av barnen och de unga ska klara av boende antingen genom stödboende, genom familjehem eller genom boende utan placering från socialtjänsten. Med en för låg schablonersättning finns en uppenbar risk att kommunerna antingen får bära kostnaden själva eller att den enskildes rättsäkerhet sätts ur spel då placering görs i familjehem eller på stödboende trots att det finns större behov.

Förslag: Att en fördjupad utredning kring schablonernas storlek bör genomföras.

Tor Jacobsen
Avdelningschef